

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-998/16-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	II. Mateřská škola Pomezí 102 okres Svitavy
Sídlo	569 71 Pomezí 102
E-mail právnické osoby	2.ms.pomezí@quick.cz
IČ	70985782
Identifikátor	600100031
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Eva Wondráková
Zřizovatel	obec Pomezí
Místo inspekční činnosti	569 71 Pomezí 102
Termín inspekční činnosti	31. říjen až 2. listopad 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

II. Mateřská škola Pomezí 102 okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem (6:30–16:00 h). Stravování dětí a zaměstnanců je zajištěno v součinnosti se Školní jídelnou Pomezí 283, okres Svitavy. Škola je jednou ze dvou mateřských škol v obci a její možnosti využívají zejména děti místní a z nedalekého Stašova. Umístění školy v klidném prostředí nabízí dostatek příležitostí k obohacení vzdělávání o přírodovědné a zdraví prospěšné aktivity v souladu s ŠVP PV, umožňuje rovněž navazování hlubších společenských vazeb s rozličnými partnery z řad místních sdružení, škol a dalších institucí.

Kapacita jednotřídní školy (30 míst) je každoročně v souladu s výjimkou zřizovatele z nejvyššího počtu dětí zcela naplněna. Pro aktuální školní rok bylo k předškolnímu vzdělávání přijato 29 dětí, z nich dvě na sdílené místo. Takto bylo možné vyhovět všem zájemcům, kteří projevili o docházku do školy zájem. Z celkového počtu dětí bylo 10 v posledním roce před vstupem do základní školy a čtyři mladší tří let. Úplata za předškolní vzdělávání není dlouhodobě stanovena, což je odrazem vstřícnosti zřizovatele vůči rodičům.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy byla do vedoucí funkce jmenována na základě výsledku konkurzního řízení od 1. srpna 2015 (po dobu výkonu veřejné funkce původní ředitelky) a splňuje předpoklady pro její výkon. Postupně proniká do školské legislativy a seznamuje se s problematikou řízení. Znalost prostředí i podmínek pro vzdělávání jí usnadňuje orientaci v chodu školy, neboť zde má dlouholetou praxi na pozici učitelky. Bez výraznějších změn zachovává stávající organizaci jejího chodu a přijímá opatření spojená zejména se zajištěním bezpečnosti dětí a realizací aktuálních vzdělávacích plánů. Vnitřními dokumenty vymezila kompetence jednotlivých pracovníků, vzájemnou informovanost postavila především na každodenním osobním kontaktu. Dobré vztahy na pracovišti přispívají k příjemné atmosféře a promítají se směrem k dětem i všem, kdo se školou pravidelně přicházejí do kontaktu. Nově zpracovaný ŠVP PV odráží zejména cíle školy spojené se vzdělávacím procesem, a přestože je v souladu s RVP PV, je spíše obecně formulován. Pravidla pro hodnocení školy, která jsou jeho součástí, jsou zcela přejata z původního dokumentu. Funkční je pouze běžný kontrolní systém, další evaluační nástroje jsou využívány k získávání potřebných informací jen minimálně. Do strategických dokumentů se též jen okrajově promítají stěžejní koncepční záměry určené k rozvoji školy. Přestože má ředitelka určitou představu, jasně formulované vize škole v jejím růstu dosud chybí.

Pedagogický sbor je dlouhodobě stálý a kvalifikovaný, v době inspekční činnosti byla za nemocnou druhou vyučující přijata na zástup začínající pedagogická pracovnice s požadovaným vzděláním. Ředitelka školy jí poskytuje průběžnou metodickou pomoc a učitelka aktivně přistupuje k prohlubování svých znalostí a dovedností. Studuje odbornou literaturu, využívá vzájemné hospitace i náslechy s průběžnou zpětnou vazbou. Přestože nastavení přímé pedagogické činnosti neumožňuje překrývání vyučujících v době pobytu venku, operativním přizpůsobením se jim daří zajišťovat sportovní, kulturní i další akce náročnější na organizaci a naplňovat tak cíle stanovené v ŠVP PV. Pozitivním zjištěním je výrazné zvýšení četnosti dalšího vzdělávání, rovněž jeho zaměření odpovídá potřebám školy a zohledňuje i zájmy vyučujících. Ředitelka absolvovala funkční studium a navštívila semináře např. k rozvoji řečových a grafomotorických dovedností dětí. Obě vyučující se zúčastnily i dalších akcí zaměřených na práci s výpočetní technikou aj. Jednání

pedagogické rady sloužila zejména k řešení organizačních záležitostí, méně se zatím do společných setkávání promítala odborná diskuse směřující k hodnocení individuálních i celkových výsledků vzdělávání i realizaci vytyčených záměrů.

Jednou z priorit ředitelky školy je zkvalitňování materiálně-technických podmínek pro vzdělávání. Jejich úroveň je dobrá a odráží zájem i vstřícnost zřizovatele. Prostory školy jsou světlé, vzdušné a čisté, příznivý dojem podporuje také výzdoba tvořená z dětských prací. Vnitřní zařízení je pořízeno s ohledem na zajištění bezpečnosti dětí i se zřetelem k jejich antropometrickým potřebám (např. stoly a židle). Třída je vybavena vhodným nábytkem respektujícím záměry ŠVP PV (otevřený přístup a přehlednost podporující samostatnost a svobodnou volbu dětí apod.). Množství a různorodost hraček a didaktických pomůcek umožňuje realizaci běžných herních a vzdělávacích činností. Z pohledu tematického uspořádání jednotlivých zákoutí i vzhledem k ucelenosti nabídky mají děti pouze omezené možnosti k rozvoji přírodovědné gramotnosti (přímé pozorování, pokusy a experimenty). Pro realizaci pohybových aktivit má škola dostatek volně dostupného tělovýchovného náradí a náčiní. Podpora zdraví se rovněž odráží v možnostech k jejich přirozenému pohybu na školní zahradě, která byla od minulé inspekční činnosti doplněna dalšími herními prvky a dokončena byla oprava pískoviště. Zdravý životní styl je jednou z priorit školy a promítá se do nabídky nápojů, které mají děti k dispozici od časných ranních hodin a starší z nich ji samostatně využívají.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací obsah ŠVP PV je dlouhodobě zaměřen na poznávání života na venkově a environmentální výchovu. Přirozenou formou je propojen s dalšími běžnými tématy, která doplňují kulturní akce různorodého charakteru (divadelní představení, oslavy svátků aj.) přispívající k rozvoji společenských návyků a dovedností dětí. Částečně zohledňuje rovněž vzdělávání dětí mladších tří let, které školu v současné době navštěvují. Aktivity podporující zdraví jsou spojeny zejména s hudebně pohybovými činnostmi, zdravotně preventivním cvičením či vycházkami do přírody. Pozornost škola věnuje také bezpečnosti dětí, průběžně je v souvislosti s různými tématy seznamuje s možnými riziky a předchází tak případným úrazům. Integrované bloky respektují jednotlivé vzdělávací oblasti a snaží se o provázanost dílčích cílů. Vzdělávací nabídka, která je jejich součástí, je však pouze obecného charakteru a zcela chybí její další rozpracování zohledňující individuální potřeby dětí, věkovou různorodost skupiny a využití rozmanitých forem a metod práce. Také vyhodnocení účinnosti vzdělávacího procesu (zejména směrem k organizaci a uplatněným prostředkům) dosud neprobíhá a tato zjištění přetrvávají od minulé inspekční činnosti. Potvrdily je i zápisy v třídních knihách za tento a uplynulý školní rok, z nichž vyplývá také méně cílené směřování ke všem klíčovým kompetencím stanoveným RVP PV.

Vzdělávací proces ve sledované výuce probíhal v příjemné atmosféře, pedagogický styl se vyznačoval podporou a vstřícností, postaven byl na partnerské komunikaci a kladném přijetí. Děti si spontánní činnosti volily podle svého zájmu a využívaly zejména přirozenou nabídku třídy. Hračky manipulačního charakteru včetně obrázkových kostek a skládaček napomáhaly především mladším dětem k rozvoji představivosti a koordinace pohybů, konstruktivní stavebnice podporovaly u starších chlapců zručnost, tvořivost a fantazii. Vhodnou formou byly děti vedeny k šetrnému zacházení s hračkami a pomůckami i k respektování pravidel pro jejich uložení. Prostřednictvím společenských her za aktivní účasti vyučujících získávaly zkušenosti v oblasti vzájemných vztahů, komunikačních dovedností, paměti či logických posloupností.

Vzdělávací nabídka navazovala na dříve získané znalosti a dovednosti dětí, korespondovala s probíraným tématem, vyznačovala se však jen malou šíří a pestrostí. Aktivity připravené k individuálnímu rozvoji byly vhodně zařazovány od ranních hodin, výtvarné činnosti a pracovní listy byly spíše jednostranně zaměřené, směřovaly k rozvoji jemné motoriky ruky a upevňování základních předmatematických dovedností. Děti byly zcela samostatné a bez pomoci dokázaly úkol dokončit, méně zřejmé však bylo jejich vedení ke správnému úchopu psacího náčiní. Nabídka knih rozvíjela komunikační dovednosti dětí i jejich základní orientaci v dětské literatuře. Zapojení vyučujících napomáhalo k plnění obecně vytčených cílů a přispívalo ke spokojenosti dětí. Připravené aktivity však postrádaly zacílení směrem k individuálním vzdělávacím potřebám jednotlivců, využity nebyly ani skupinově organizované činnosti zaměřené např. k získávání zkušeností v oblasti řešení problémových situací a kooperativních dovedností. Provázání vzdělávacích činností s herními (včetně podávání dopolední přesnídávky) přispívalo k celistvosti vzdělávacího procesu, poměr spontánních a řízených činností ale nebyl z důvodu pevné organizace didakticky zacílených aktivit vyvážený. Hodnocení ze strany pedagogů děti pozitivně motivovalo a podávalo jim odpovídající zpětnou vazbu k dosaženým výsledkům. Jen výjimečně je však vedlo k sebereflexi či vzájemnému hodnocení.

Řízené činnosti byly realizovány frontální formou výuky. Ve chvílích, kdy je provázel prožitkový způsob učení spočívající ve využití různorodých pomůcek či dějové linky příběhu, byly děti převážně pozorné a motivované. Aktivity byly pozitivně ovlivněny i spojením s hudbou, pohybem i zařazením zdravotně preventivních cvičení. Vzhledem k rozdílné délce soustředění, dalším přirozeným odlišnostem dětí a chybějící diferenciaci činností, se je však nedařilo efektivně využít. Příčinou bylo též jednotné a obecné stanovení vzdělávacích cílů v důsledku chybějící konkretizace vzdělávací nabídky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola dlouhodobě spolupracuje se základní školou sídlící ve společném areálu, kam většina dětí přechází do první třídy. Vzájemné návštěvy jim umožňují postupnou adaptaci na nové prostředí a pedagogům přispívají k získávání informací o výsledcích dětí. Ke sledování úrovně znalostí a dovedností dětí škola využívá vlastní hodnotící nástroje, jejichž úroveň se od minulé inspekční činnosti částečně zvýšila. Diagnostické údaje doplňuje portfolio prací dětí z oblasti kresebných, předmatematických a grafomotorických dovedností. Zjištěné informace jsou dosud méně vypovídající, neboť obsahují pouze obecnou analýzu dosažených individuálních výsledků jednotlivých dětí a neobsahují závěry potřebné pro přizpůsobení obsahu výuky a vzdělávacích postupů. Vzhledem k dlouhodobě nepříznivým výsledkům dětí v oblasti komunikačních schopností škola zaměřila svou pozornost na zajištění péče v této oblasti. Navázala spolupráci s externí pracovnící s logopedickým kurzem, která s dětmi realizuje skupinovou primární logopedickou prevenci. V případě závažnějších vad výslovnosti škola rodičům doporučuje návštěvu odborného pracoviště, což někteří využívají.

Výsledky vzdělávání korespondují s vytvořenými podmínkami, uplatňovanými pedagogickými přístupy i věkovými a individuálními odlišnostmi dětí. Vstřícné klima ve škole přispívá k otevřené komunikaci mezi nimi i dospělými, napomáhá k uplatnění nabytých slovní zásoby a rozšiřování vyjadřovacích schopností v dalších rovinách. Přiměřené znalosti dětí prokazují v oblasti světa lidí, přírody, techniky i matematiky. Fyzickou zdatnost a pohybové dovednosti projevují zejména při pravidelně zařazovaných zdravotně preventivních cvičeních a pobytu venku. Nejstarší děti se samostatně se dokáží podepsat, méně důsledně jsou ale vedeny ke správnému držení psacího náčiní. Výsledky v oblasti

kompetencí sociálních a personálních, činnostních a občanských jsou na dobré úrovni, děti respektují základní společenská pravidla, k dospělým jsou zdvořilé, umí pozdravit, požádat či poděkovat. Chovají se k sobě navzájem přátelsky, starší děti jsou ohleduplné k mladším a se samozřejmostí jim pomáhají. Při stolování udržují čistotu, jsou samostatné v sebeobsluze i volbě množství jídla, i menší děti zručně používají příbor. Kompetence k řešení problémů děti uplatňují zejména při herních aktivitách, neboť plně organizované činnosti dosud méně počítají s jejich samostatným rozhodováním a odpovědností za svá rozhodnutí.

Škola zajišťuje při přijímání dětí ke vzdělávání rovný přístup. Pravidelně zákonné zástupce informuje o své činnosti i výsledcích dětí při každodenním osobním kontaktu a prostřednictvím třídních schůzek. Vzájemná spolupráce je na dobré úrovni a po nástupu nového vedení se zvýšila pestrost aktivit pořádaných školou (oslavy svátků, kulturní akce pro veřejnost, tvořivá odpoledne aj.). Rodiče se tradičně zapojují do příprav těchto akcí a zvou děti na návštěvy svých hospodářství. Škola využívá k obohacení vzdělávání též spolupráce se zřizovatelem a kontaktů s místními organizacemi, čímž rozšiřuje povědomí dětí o různých oblastech života a posiluje jejich sounáležitost s místem, kde žijí.

Závěry

Hodnocení vývoje

- obměna na vedoucí pozici ve škole měla pozitivní vliv na kvalitu a zapojení vyučujících do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- nadále byly zkvalitňovány materiální podmínky,
- v úrovni řízení, zvyšování úrovně průběhu a některých výsledků vzdělávání dosud nedošlo k výraznějšímu posunu.

Silné stránky

- podpora zřizovatele odrážející se v materiálním a finančním zabezpečení vzdělávání i velmi dobrých vzájemných vztazích,
- příznivé klima ve škole podporující sociální dovednosti dětí,
- otevřenost a vstřícnost všech pracovníků vůči rodičům.

Slabé stránky

- spíše všeobecné stanovení koncepčních záměrů přinášející jen pozvolné zvyšování kvality vzdělávání,
- neprobíhající hodnoticí mechanismy u většiny oblastí vzdělávání,
- formální pojetí pedagogické diagnostiky neobsahující závěry pro další výchovné a vzdělávací působení,
- minimální využívání pedagogických přístupů spojených pestrou a diferencovanou vzdělávací nabídkou.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- formulovat stěžejní vize školy a na jejich základě uskutečňovat postupné kroky k naplňování ŠVP PV,
- nastavit a propracovat hodnoticí mechanismy a získané informace využívat ke zvyšování úrovně poskytovaného vzdělávání,
- rozšířit spektrum diagnostických aktivit ke zjišťování individuálních výsledků a s jejich pomocí průběžně stanovovat závěry pro volbu vzdělávacích strategií,

- plánovat konkrétní nabídku činností se zřetelem ke stanoveným záměrům, potřebám skupiny dětí i jednotlivců,
- uplatňovat pedagogické přístupy spojené s pestrou a diferencovanou vzdělávací nabídkou, činnosti vhodně organizačně provázat,
- posílit primární logopedickou prevenci realizovanou učitelkami a zajistit individuální péči dětem s vadami výslovnosti,
- vyhledávat k výše uvedeným oblastem různé formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a prohloubit odbornou diskusi.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy s účinností od 13. května 2010 včetně dodatku č. 1 s účinností od 14. února 2011
2. Výpis správního řízení o zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. srpna 2015 č. j. SpKrÚ 39416/2015 OŠK
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. srpna 2015 (po dobu výkonu veřejné funkce ředitelky školy)
4. Výjimka z nejvyššího počtu dětí ve třídě pro školní rok 2016/2017
5. Školní matrika – školní rok 2016/2017
6. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání – školní rok 2016/2017
7. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy dětí) – školní rok 2016/2017
8. Třídní knihy – školní rok 2015/2016 a 2016/2017
9. Přehled docházky – školní rok 2015/2016 a 2016/2017
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Čtvero ročních období* platný od 1. září 2016
11. Školní řád s účinností od 1. září 2016
12. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí – školní rok 2016/2017 (včetně knihy úrazů vedené od 1. září 2015)
13. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
14. Plán dalšího vzdělávání – školní rok 2016/2017
15. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2016/2017
16. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2015/2016 a 2016/2017
17. Hodnotící dokumentace školy – školní rok 2015/2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

.Mgr. Ivana Bečková v. r. . .

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

.Bc. Daniela Růžová v. r. . .

V Pardubicích 11. listopadu 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Eva Wondráková, ředitelka školy

Eva Wondráková v. r.

V Pomezí 16. listopadu 2016